

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 7. An sententia Judicis obligat in conscientia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

Q. 7. An sententia Iudicis obligat in conscientia?

Resp. I. Sententia justa semper per se obligat in conscientia. Est communis. quia est præceptum legitimum Superioris, & usus potestatis legitimæ, cui qui resistunt Dei ordinationi resistunt, & sic ipsi sibi damnationem acquirunt.

¶ Resp. II. Secundum communem, sententia certò injusta per se non obligat. 1. Si constet nisi falsa præsumptione, aut falsis probationibus, quamvis lata sit secundum allegata & probata: quia nulla est, cum nitatur falso fundamento, ideóque nullo: neque enim Judex habet potestatem disponendi de juribus & bonis aliorum, sed solùm reddendi unicuique Jus suum, & declarandi quid cuique debitum sit. Nec bonum commune exigit, ut privati amittant reipsâ Jus suum per sententiam injustam. Deinde cum sententia sit actus Justitiæ, cuius est suum cuique tribuere ad æqualitatem; non valet, nec obligat si veritati & Justitiæ non conformetur. 2. Si sit injusta ex omissione debiti ordinis Juris quoad essentialia & formæ judicialis: quia Judex non habet potestatem rendi sententiam, nisi servato juris ordine.

Hinc qui per iniquam sententiam, quam sciebat esse injustam, accepit bona alterius, tenetur semper ea restituere, nec unquam præscribere potest: quia sunt aliena, & possessio formalæ fidei nunquam præscribit: imò tenetur impensas & damna compensare. Qui verò bonâ fide aliquid accepit, per sententiam

K 2 inju-

injustam, quam putabat justam, si ante tempus præscriptioni requisitum, cognoscatur fuisse injustam, restituere tenetur accepta, non tamen impensas nec fructus bona fide consumptos, saltem si iis non sit factus ditior. Quod si ea possedit bonâ fide toto tempore ad præscribendum sufficienti, non tenetur restituere, quia legitimè præscripsit.

Sententia tamen injusta servanda est, quantum requiritur ad vitandum scandalum, perturbationem, & incommoda graviora. Nec licet per vim se defendere contra judicem & ejus Ministros, cum servatus est juris ordo: quia Judex habet Jus exequendi sententiam, quam servato juris ordine tulit. Imo nec id licet in praxi, si non servatus sit, quando inde perturbatio vel scandalum secuturum est, ut plerumque fit.

Q. 8. Ad quid tenetur judex circa pœnæ impositionem?

Resp. Ex communi, si lex pœnam imponit, tenetur Judex factâ sufficienti probatione crimen declarare, & pœnæ per legem impositæ executionem procurare: si verò lex minetur tantum pœnam, tenetur Judex eam impone-re, & executioni incumbere: nam Judex est minister & executor Justitiæ à Principe vel rep. constitutus, ad curandum ut serventur leges, & puniantur crimina; unde ex officio ei incumbit custodia & executio legum & punitio